

novičke

januar 2001

- DDV še vedno sporen * Nov korak v uveljavljanju vseživljenjskosti učenja * Pumovci se vračajo v šole * V Nami niste sami – knjige so z vami * Vloga izobraževanja in usposabljanja za turizem v razvoju podeželja * Študijski krožki so tudi stvar srca! * “Izhajajmo iz prepričanja, da smo bogati – tudi v znanju!” * Kako do denarnih sredstev za TVU? **3-15** **DOMAČE NOVIČKE**
- Z delovnega sestanka držav srednje in južne Evrope **16-17** **S POTI**
- Če ne deluje kladivo, poskusite z NLP! **18** **PRIPRAVLJAMO/
PRIPRAVLJAJO**
- Razvoj posameznika in njegovih sposobnosti za učinkovito komunikacijo v procesih svetovanja in učenja **19-22** **PONUJAMO/
PONUJAJO VAM**
- Kakovost v srednješolskem izobraževanju odraslih **23** **OBVESTILA**
- Konferenca mreže za vprašanja spolov * Spremembe na trgu dela, nezaposlenost in državljanstvo v Evropi **24-25** **POSVETI, KONFERENCE**
- 26-30** **NOVOSTI IZ KNJIŽNICE**

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10.

v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in mag. Maja Korošak, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: www.acs.si, el. naslov: maja.korosak@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: www.acs.si/novicke/slo.html

DOMAČE NOVIČKE

Kako tolmačiti zakonska določila?

DDV še vedno sporen

Nedavno nam je predstavnik zasebnega podjetja, ki se ukvarja z izvajanjem izobraževalnih programov, poslal v vpogled zapisnik davčnega urada o "inšpiciranju pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja DDV pri davčnem zavezancu" v njegovi družbi. Pristojni organ je ugotovil, da so odgovorni v družbi napravili davčni prekršek, ker niso obračunali davka na dodano vrednost (DDV) pri programih jezikovnega usposabljanja. Pri tem se organ sklicuje na Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV), na Pravilnik o izvajanju ZDDV (Pravilnik) in na Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI).

Po našem mnenju gre za **nepravilno tolmačenje tozadevnih zakonskih določil, saj ne upošteva odločbe Ustavnega sodišča** z dne 13. aprila 2000 (Odločba, UL, 42/2000, str. 5745), v kateri so **sodniki**, sicer v zapletenem pravniškem jeziku, vendar **nedvoumno zapisali, da so DDV oproščene domala vse oblike izobraževanja**. Omenjena odločba je prezrta zaradi tega, ker je bila sicer z njo, kot neutemeljena, zavrtnjena pobuda za presojo ustavnosti 52. člena Pravilnika, ki so jo na Ustavno sodišče naslovili Andragoško društvo Slovenije, Andragoški center Republike Slovenije in Filozofska fakulteta. Omenjeni člen naj bi, po mnenju pobudnikov, ožil obseg izobraževalnih programov, oproščenih plačila DDV (4. točka 26. člena ZDDV: *Storitve predšolske vzgoje, izobraževanje in usposabljanje otrok, mladine in odraslih, vključno s prometom blaga in storitvami, neposredno povezanimi s temi dejavnostmi, če se te dejavnosti opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo to področje*), saj je v njem zapisano, da so davka oproščene le tiste izobraževalne storitve, ki so namenjene pridobitvi javnoveljavne izobrazbe.

V Odločbi je podrobno pojasnjeno, zakaj sporni člen Pravilnika ni neskladen z ZDDV. Ustavni sodniki se sklicujejo na Zakon o izobraževanju odraslih (ZIO), ki javno veljavnost izobrazbe razširja na celoten obseg izobraževanja, katerega programi so oproščeni DDV po omenjenem členu ZDDV. Citiram: *"Iz ZIO kot predpisa, ki ureja področje izobraževanja odraslih, pa izhaja, da si udeleženci izobraževanja odraslih pridobivajo posamezna znanja, spretnosti in veščine, lahko pa tudi javnoveljavno izobrazbo (6. člen), po posebnih izobraževalnih programih za odrasle in po delih izobraževalnih programa"*

mov za mladino. Izobraževalni programi so v drugem odstavku 7. člena ZIO le primeroma naštetih /.../, kar pomeni, da posamezna druga izobraževanja odraslih (naštetih tudi v 24. členu ZIO) niso izključena. Pristop k izobraževanju temelji namreč na kontinuiteti izobraževanja skozi vsa človekova obdobja; ta so podrejena tudi aktualnim živiljenjskim in delovnim potrebam oziroma osebnemu in poklicnemu razvoju posameznika. Bistvene določbe ZIO z vidika presoje ustavnosti in zakonitosti pa so tiste, ki sledijo, saj urejajo uprašanja izobraževalnih programov. Tretji odstavek 7. člena ZIO tako določa, da imajo javno veljavnost, ki se izkazuje z javno listino, znanja, spretnosti in veščine, pridobljene po:

- izobraževalnih programih za odrasle in
- drugih izobraževalnih programih, sprejetih po predpisih, ki ne urejajo področja vzgoje in izobraževanja, za katere je pristojni strokovni svet ugotovil enakouredni izobrazbeni standard, ali
- po delih izobraževalnih programov za mladino, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba.

Javnoveljavna izobrazba pa se skladno z 8. členom ZIO pridobi po:

- javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle ter tudi
- z ugotavljanjem in potrjevanjem znanja,
- z izpiti ali
- na podlagi javnih listin iz tretjega odstavka 7. člena ZIO.

Celostno ponudbo izobraževanja odraslih torej sestavljajo:

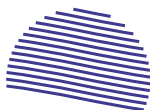
- šolsko in zunajšolsko izobraževanje;
- formalno izobraževanje, to je izobraževanje, ki naj privede do neke vrste formalno potrjenih izobraževalnih rezultatov, kot so dosežena stopnja izobrazbe, diploma ali poklicna kvalifikacija;
- neformalno izobraževanje in
- organizirano samostojno učenje in samoizobraževanje.

Glede na to je obseg izobraževalnih programov za odrasle, ki izhaja iz ZIO in je kot tak davka na dodano vrednost oproščen na podlagi 4. točke 26. člena ZDDV, enak obsegu izobraževalnih programov za odrasle, ki so davka na dodano vrednost oproščeni na podlagi členitve izobraževalnih programov v prvem odstavku 52. člena pravilnika.” (Odločba)

Prepričani smo, da citirani deli Odločbe ne dopuščajo nobenih dvomov: **izvajalske organizacije, ki za svoje izobraževalne programe ne obračunavajo DDV, ravnaajo v skladu z zakoni.**

Jeseni smo na Ministrstvo za šolstvo in šport poslali prošnjo, naj se do tega vprašanja uradno opredeli. Odgovora še nismo prejeli; morda ga delno lahko najdemo v njihovih pogodbah, sklenjenih z izvajalci izobraževalnih programov, v katerih je izrecno zapisano, da je DDV vključen v pogodbeni znesek. Po našem mnenju bi prav na Ministrstvu za šolstvo in šport morali biti prvi, ki bi v svojih pogodbah z izvajalci izobraževalnih programov, za zgled, prenehali vključevati DDV, v skladu z nedvoumno odločbo Ustavnega sodišča.

Mag. Peter Beltram, ACS

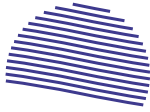

Strategija gospodarskega razvoja 2 Nov korak v uveljavljanju vseživljenjskosti učenja

Na Uradu za makroekonomske analize in razvoj pripravljajo Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije do leta 2006 (SGRS 2), nadaljevanje SGRS 1, ki so jo na isti ustanovi pripravili pred šestimi leti. Dokument, ki ga bo potrdil parlament in bo kot tak pomenil platformo za oblikovanje ustreznih politik na državni ravni, je napravljen na podlagi izčrpnih študij najbolj priznanih slovenskih strokovnjakov o možnih in nadejanih smereh, korakih ter projekcijah razvoja vseh ključnih sestavin, ki pogojujejo gospodarsko razvitost. Nova SGRS se od prejšnje razlikuje po dveh temeljnih značilnostih: osnovana je na postavki, da bomo od leta 2003 polnopravni člani EU, in veliko več pozornosti namenja okolju ter socialnemu položaju prebivalcev, tako v smislu prednosti kakor omejitev, priložnosti in tudi tveganj.

Človekovim virom kot ključnemu dejavniku razvoja je, po našem mnenju, tudi v SGRS 2 namenjena ustrezna teža. Precej je napisanega tudi o izobraževanju odraslih (povzetki črpajo iz študije, ki smo jo pripravili v ACS), tako v smislu: potrebnosti uveljavitve koncepta vseživljenjskosti učenja, nujnosti povečevanja vlaganj v izobraževanje odraslih, tako iz javnih virov kakor tudi s strani delodajalcev, ter potrebnosti oblikovanja novih instrumentov za motiviranje predvsem manj izobraženih, da bi se izobraževali. Ustrezno so predstavljeni tudi rezultati raziskave o pismenosti (OECD, 2000), z mnogimi implikacijami, ki jih lahko iz njih izluščimo.

Mag. Peter Beltram, ACS

Evalvacija programa PUM v šolskem letu 1999/2000

Pumovci se vračajo v šole

Projektno učenje za mlajše odrasle je v šolskem letu 1999/2000 izvajalo pet izvajalskih organizacij: TIN, Ljubljana, KOR-CIS, Slovenj Gradec, Skala, Celje, Ljudska univerza Murska Sobota in Ljudska univerza Radovljica.

Z evalvacijo programa PUM smo želeli ugotoviti, ali je program prilagojen populaciji, kateri je namenjen – torej mlajšim odraslim, ki so opustili šolanje in so brezposelni. Poleg tega pa nas je zanimalo, ali so njegovi učinki na udeležence pozitivni, ali priporočene metode dela vodijo do pričakovanih rezultatov in ali program spodbuja motivacijo mladih za nadaljevanje pretrganega izobraževanja.

Temeljni namen evalvacije programa PUM pa je ugotoviti, ali se njegovi osrednji cilji, načela in rezultati uresničujejo v skladu z njegovo programsko zasnovo in ali se uresničujejo cilji, ki so zastavljeni na ravni kurikuluma.

V šolskem letu 1999/2000 smo izpeljali dve vrsti evalvacije:

- sprotno evalvacijo smo izvedli na mesečnih srečanjih mentorjev in direktorjev izvajalskih organizacij,
- sumativno evalvacijo pa smo izvajali ob zaključku programa in je vsebovala:
 - analizo anketnih vprašalnikov z vsemi udeleženci v programu;
 - analizo pogovorov z mentorji in direktorji izvajalskih organizacij, ki so z izvajanjem programa začeli v šolskem letu 1999/2000;
 - analizo dokumentacije (osebni listov udeležencev, mesečnih poročil, končnih poročil in učnih projektov) vseh izvajalskih organizacij.

V sumativni evalvaciji ob koncu šolskega leta smo zajeli:

- 73 udeležencev programa, ki so izpolnili anketni vprašalnik za udeležence programa ob zaključku šolskega leta;
- 9 mentorjev programa PUM, s katerimi smo opravili razgovore ob zaključku šolskega leta;
- 3 direktorje izvajalskih organizacij, s katerimi smo opravili razgovore ob zaključku šolskega leta;
- 125 osebnih listov udeležencev programa PUM, ki so program obiskovali do konca šolskega leta;
- 40 mesečnih poročil izvajalskih organizacij programa PUM;
- 5 končnih poročil izvajalskih organizacij program PUM;
- 26 formularjev učnih projektov, ki so jih izvedle izvajalske organizacije v šolskem letu 1999/2000.

Evalvacija je bila razdeljena na tri dele:

- ugotovitve o subjektih (izvajalske organizacije, mentorji, udeleženci, ki so program obiskovali v preteklem šolskem letu): udeležence smo analizirali glede na spol, njihovo prisotnost po posameznih mesecih ter njihovo izobrazbo;
- analiza projektnega dela: koliko in kakšne individualne učne, izbirne, produkcijske projekte ter interesne dejavnosti so izpeljali v izvajalskih organizacijah v preteklem šolskem letu;
- uresničevanje temeljnih in skupnih ciljev: v kakšni meri so udeleženci dosegali uspehe na področju nadaljevanja šolanja, oblikovanja poklicne identitete, splošne izobraženosti ter osebnostnega razvoja.

NAJPOMEMBNEJŠE UGOTOVITVE

Do konca šolskega leta je program obiskovalo 125 udeležencev, število vseh, ki so program obiskovali v vsem šolskem letu, pa je bilo 203.

Zelo zanimiva je bila spolna struktura, saj so program obiskovali v večjem delu fantje; od 125 udeležencev je bilo kar 77 fantov ter 48 deklet, kar pomeni, da je bilo fantov skoraj 62 %. Po izobrazbeni strukturi je izmed udeležencev, ki so program PUM obiskovali do konca šolskega leta, 108 imelo končano osnovno šolo, 17 pa ne. Tisti z dokončano osnovno šolo so večinoma izstopili iz srednjih šol, in sicer največ iz 1. letnika – 36 udeležencev, 2. letnika ni dokončalo 26 udeležencev, manjše število udeležencev pa je prišlo iz višjih letnikov (3. letnik - 14, 4. letnik - 8 in iz 5. letnika 1 udeleženec). Nekaj udeležencev pa je moralo dokončati bodisi zaključne izpite bodisi maturo.

Udeleženci so večinoma prihajali iz srednjih poklicnih in strokovnih šol, npr. srednje trgovske, gostinske, mlekarske šole, elektrošole in kovinarske šole, tisti iz višjih letnikov pa so prihajali tudi iz srednjih splošnih šol.

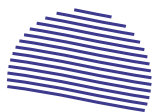
USPEŠNOST UDELEŽENCEV

V evalvaciji smo se osredotočili na cilje PUM in analizirali uspešnost udeležencev glede na dosežene cilje. Najpomembnejši in temeljni cilj programa je priprava udeležencev za nadaljevanje opuščenega izobraževanja. 25 udeležencev je že izpolnilo vse pogoje za nadaljevanje šolanja, 16 se jih je za šolanje odločilo, 23 jih je v času obiskovanja programa opravljalo izpite, eden se je vpisal na akademijo, 2 sta opravila zaključni izpit, eden maturo, eden je končal šolanje, eden se je učil, dva pa sta iskala možnosti za nadaljevanje šolanja. To je skupaj 72 udeležencev, kar je glede na populacijo, ki je program obiskovala, odlično.

Poleg temeljnega cilja smo analizirali še skupne cilje programa, torej cilje splošne izobraženosti, cilje poklicne identitete ter cilje sociokulturnega delovanja. Na vseh treh področjih so bili udeleženci uspešni.

Prikazani rezultati so prav gotovo zelo dobri, pomenijo pa tudi uspeh mentorskih skupin, ki so trdo delale z udeleženci. Ena od njihovih značilnosti je kratkotrajna motivacija, pa naj bo to motivacija za sodelovanje v projektnem delu ali pa motivacija za nadaljevanje opuščenega izobraževanja. Zato velik uspeh udeležencev pomeni tudi intenzivno delo mentorjev za to, da udeležence motivirajo. Hkrati pa nam rezultati evalvacije potrjujejo potrebnost programa PUM v slovenskem prostoru in argumentirajo naše načrte za njegovo širitev v vse slovenske regije.

Andreja Dobrovoljc, ACS

Študijski krožki BMK vas vabijo

V Nami niste sami – knjige so z vami

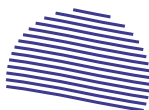
Vas zanima, kaj se skriva pod tem naslovom? Če smo vam prebudili radovednost, vam svetujemo, da si v soboto, 17. februarja, med 10. in 13.30 vzamete čas ter se odpravite v blagovnico Name v Ljubljani. Poleg tega, da bo tam kot že običajno poskrbljeno za razvajanje telesa in duha, bo ta dan še posebej namenjen razvajanju slednjega. Nekaj o tem bomo povedali v tem članku, vaša radovednost pa bo potešena šele na mestu dogodka.

Andragoški center Slovenije skupaj z dr. Manco Košir, mentorji in udeleženci študijskih krožkov Beremo z Manco Košir in blagovnico Nama v Ljubljani organizira kulturni dogodek, ki bo zaznamoval teden po slovenskem kulturnem dnevu. Namen vseh sodelujočih je širjenje bralne kulture kot tudi seznanjanje mimoidočih s konceptom vseživljenjskosti učenja. Dogodek je namenjen široki paleti ljudi in njihovim potrebam: tako tistim, ki bi se o prebrani knjigi radi s kom pogovorili, kot tistim, ki bi radi koristneje izrabili svoj prosti čas, pa ne vedo, kakšne možnosti po druženju in neformalnem učenju imajo v svojem posrednem in neposrednem okolju.

Obiskovalci Name bodo tega dne lahko v vseh nadstropjih na različnih oddelkih uživali v različnih kulturnih in izobraževalnih dogodkih. Prisotnost obiskovalcev Name je dobrodošla, aktivnost pa posebej nagrajena. Nagrada naj še ostane skrivnost, ki naj stopnjuje

radovednost ter budi nemir. Zato si – če si želite potešiti radovednost in doživeti zanimivo, neobičajno soboto - vzemite čas in se sprehodite po prostorih Name. Čaka vas priložnost čudežnega potovanja v svet otroške, ljubezenske, razmišljujoče ... literarne in glasbene izraznosti. Vidimo se torej v Nami, ko bodo tudi knjige z nami!

Vilma Malečkar, ACS

Srečanje z župani goriške regije

Vloga izobraževanja in usposabljanja za turizem v razvoju podeželja

Pod naslovom *Vloga izobraževanja in usposabljanja za turizem v razvoju podeželja* je v začetku meseca potekalo srečanje Andragoškega centra RS in Agencije Tolminska ter županov Pavleta Gregorčiča iz Kobarida, Julijana Šorlija iz Tolmina (nadomeščal ga je Boris Šuligoj), Zorana Madona iz Kanala ob Soči, Jurija Kavčiča iz Cerknega, Cveta Kodra iz Idrije in Franca Mužiča iz Brd. Z izjemo predstavnikov Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo in Agencije RS za regionalni razvoj so prišli tudi vsi povabljeni gostje: Julijan Rejec iz Posoškega razvojnega centra, Boris Jež s Kmetijsko-gozdarske zbornice, Dani Oblak z Zavoda za gozdove ter nekateri drugi zanimivi sogovorniki.

Namen srečanja je bil ugotoviti razloge in možnosti za večjo uveljavitev učenja odraslih v prostoru naštetih občin in to je v celoti uspelo.

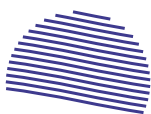
Srečanje sem pričela s predstavitvijo stanja in temeljnih usmeritev *Nacionalnega programa za izobraževanje odraslih*. Temeljne podatke smo nadgradili z informacijami o izobraževanju odraslih v zgornjem Posočju. Pregledali smo obseg prijavljenih programov v *Katalog izobraževanja odraslih za leto 2001* in ob primeru dobre prakse podrobneje spoznali enega izmed programov za splošno neformalno izobraževanje odraslih. To so bili študijski krožki pod vodstvom Mirjam Perovič iz Agencije Tolminska, ki so v slovenskem merilu izstopali po kakovosti. Agencija Tolminska jih je razvijala vse od leta 1993, tudi v vaseh Drežnica, Čadrg, Rut, Trnovo, Kneža in Podmelška fara, v čemer vidimo še posebno prednost te oblike učenja odraslih.

Drugi del srečanja je pripravila gostiteljica, Agencija Tolminska. Njena direktorica Mirjam Perovič je predstavila projekt izobraževanja za gostinsko-turistično dejavnost *Turizem kot način življenja*. Modularno zastavljeno izobraževanje vključuje različne oblike učenja -

predavanja, seminarje, tečaje, študijske krožke itd. Obsega tiste temeljne vsebine, ki so jih ob praktičnem delu v svojem okolju prepoznali kot potrebne in utemeljene. Tako je bila izpostavljena potreba po ohranjanju lokalne identitete, ekologije ožjega in širšega okolja, kulture gostinske ponudbe, lokalnega vodništva ter podjetništva. Predstavitev je obsegala tudi stroškovno opredelitev posameznega modula in pa možno ponudbo tistim, ki se po Sloveniji zanimajo za tovrstne vsebine.

Prispevki posameznih udeležencev so bili pester odsev razlik med občinami, iz katerih so prišli. Njihov skupni imenovalac je bilo glasno sporočilo o težavah oddaljenega, za javne funkcije neekonomičnega in populacijsko starajočega se prostora, ki je le na nekaterih področjih gospodarsko močnejši. Proces z negativnim predznakom - deagrarizacija, depopulacija, harmonizacija pravnih predpisov z EU, centralizacija itd. - postavljajo pred ljudi v tem prostoru večje zahteve kakor v mestnih okoljih, poleg tega v ta mestna okolja odhajajo tudi mladi. Zato so posebej pomembni nepretrganost vseh oblik in vrst učenja, zajetih v program izobraževanja odraslih na občinski ravni, ter vzpostavljanje in razvoj medosebnih odnosov. Na ravni posameznika je to zlasti pomembno, če npr. želimo na kmetiji razvijati turistično dejavnost, na ravni skupnosti pa nujno pri iskanju poti za financiranje razvojnih programov. Ob izteku srečanja smo lahko ugotovili, da iz večjih preizkušanj izvirajoča večja kakovost predstavlja primerjalno prednost, ki jo v različnih projektih razvoja podeželja lahko uveljavljamo in razvijamo le na podlagi večjega znanja ter povezovanja. Nedvomno je bilo naše srečanje v Tolminu vsaj prvi korak v to smer.

Mag. Nevenka Bogataj, ACS

Mentorji študijskih krožkov v Halozah

Študijski krožki so tudi stvar srca!

Novembra smo se mentorji delujočih študijskih krožkov in podpisana podali v goste k Lokalni razvojni agenciji Halo iz Cirkulan, da bi se pogovorili o učinkih dela študijskih krožkov, pojasnili, zakaj so prav krožki iz slovenskega obmejnega prostora najpogosteje nagrajani, in seveda razrešili nekaj odprtih vprašanj.

Povabili smo predavatelja prof. dr. Vladimirja Klemenčiča, Dušana Pleša, predstavnika Sektorja za izobraževanje odraslih Ministrstva za šolstvo in šport, in predstavnike šestih

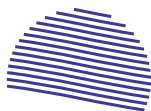
haloških občin, ki so se povabilu prijazno odzvali ter z nami ostali večji del delovnega dne. Intenziven program dela je bil v celoti izpolnjen, za kar gre zahvala predvsem izjemno dejavnim udeležencem. Prek 40 jih je bilo, izkušenih pa tudi novincev, in nihče ni ostal le poslušalec!

Učinki doseganja dela študijskih krožkov so potrdili, da je bila odločitev za vpeljavo študijskih krožkov prava. Zaznali smo razlike med mestom in podeželjem v možnostih za uveljavitev te oblike učenja ter se strinjali v tem, da študijski krožki niso le stvar kakovostnega strokovnega dela, temveč tudi osebne zavzetosti, stvar "srca", kot je ob izteku živahne diskusije povzela ena izmed udeleženk. Družabno popoldne je popestrilo haloško petje in pokušina haloških vin na kmečkem turizmu Švabovo nad Zavrčem, kar je nekatere udeležence zadržalo pozno v noč.

Dopolnilno izobraževanje mentorjev študijskih krožkov je doseglo svoj namen – res smo se bolje spoznali, si razširili obzorje in okrepili voljo za nadaljnje delo. Konkretna rezultata srečanja sta bila dopis novi ministrici v zvezi z neizplačanimi nagradami, ki sta ga v imenu udeležencev pripravili ajdovski mentorici študijskih krožkov, ter izpopolnitev strokovnih podlag za prihodnji razvoj študijskih krožkov.

Tistim, ki v našo družbo niste prišli, je lahko žal, kajti za ponovitev tako polnokravnega srečanja, kot je bilo v Halozah, se bomo morali zelo potruditi. Hvala vsem, ki ste ga sooblikovali, posebej seveda sodelavcem Lokalne razvojne agencije, zakoncema Golc ter Sonji Mrgole. Pomladni čas bo našo družbo spet zbral in tako prav vse mentorje študijskih krožkov pozdravljam s povabilom na naslednje dopolnilno usposabljanje v drugi polovici maja.

Mag. Nevenka Bogataj, ACS

Za slovo od TVU 2000 – prednovoletno srečanje “Izhajajmo iz prepričanja, da smo bogati – tudi v znanju!”

Za slovo od Tedna vseživljenjskega učenja 2000 je Andragoški center Slovenije povabil prijatelje TVU iz vse Slovenije, da bi skupaj pregledali prehojeno pot, izmenjali pridobljene izkušnje in osvetlili nove možnosti za prihodnost.

Štirinajstega decembra ob 11. uri se je na prednovoletnem srečanju zbralo prek 40 predstavnikov enaintridesetih izvajalcev prireditev TVU; nekatere med njimi z Andragoškim centrom povezuje že tradicionalno, petletno partnerstvo v obsežnem, vseslovenskem projektu, namenjenem promociji vseživljenjskega učenja.

Po uvodnem pozdravnem nagovoru Olge Drofenik, namestnice direktorice Andragoškega centra, je zelo strnjeno poročilo o izvedbi TVU 2000 podala mag. Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna koordinatorica projekta. Predstavila ga je kot rezultat skupnega dela vseh izvajalcev. Nekateri med njimi so se uveljavili kot odlični koordinatorji na regionalni ali ožji območni ravni, tako da so v skupno mrežo povezali niz manjših izvajalcev izobraževalnih, informativnih, strokovnih, posvetovalnih, družabnih in kulturnih dogodkov. Letos so se kot animatorji in organizatorji posebej izkazali RIC Novo mesto (pritegnil je kar 57 izvajalcev), Vitra iz Cerknice (širi svoje delovanje tudi v obmejna območja na Hrvaškem), Ustvarjalno središče Breznikar, nekatere občine (na primer Dravograd, Škofja Loka, Jesenice) in ljudske univerze (Radovljica, Maribor...). Izkušnje kažejo, da bi se bilo v prihodnje vredno posebej skrbno posvetiti prav pridobivanju in izobraževanju koordinatorjev.

Eno izmed področij, na katerih bi morali izvajalci pridobiti dodatna znanja, je prav gotovo evalvacija prireditev, saj je ocena vsebine, obsega, načina izvedbe in spremljevalne ponudbe – glede na odziv in strukturo udeležencev - za nadaljnji razvoj projekta TVU nepogrešljiva. Letos se je na tem področju posebej izkazal Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza, zato je Alenka Sagadin predstavila njihov način vrednotenja prireditev, ki bi lahko postal zgledni model evalvacije za vse regijske koordinatorje. Andragoški zavod Maribor je bil koordinator kar tridesetih prireditev, poleg zanimivega programa pa je pripravil tudi poseben vprašalnik. Sestavljen je bil tako, da obiskovalcem prireditev ni vzel veliko časa za izpolnjevanje, vendar je dal pomembne podatke o starosti, spolu, izobrazbi in (ne)zaposlenosti udeležencev prireditev; ti so navedli še, koliko dogodkov TVU so se udeležili, prvič lani ali že kdaj prej, kako so za prireditev izvedeli, kaj jim je bilo všeč in kaj ne, kaj so pogrešali in česa bi si želeli v prihodnje. Tako so načrtovalci tedna prišli do spoznanj, ki jim bodo pomagala pri načrtovanju nalog v prihodnje.

(Op.: Širša predstavitev Tedna vseživljenjskega učenja 2000 je bila objavljena v TVU-Novičkah 4/2000, izkušnje izvajalcev z evalvacijo prireditev pa bodo del vsebine TVU-Novičk 1/2001.)

NA DELU NE LE Z IDEJAMI, TEMVEČ TUDI “Z MISLEČIM OČESOM”

Izkušnje s koordiniranjem izvajalcev in prireditev TVU je na kratko predstavila Vesna Dular, direktorica Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto, potem pa je mag. Maja Korošak spregovorila o temi, ki je na srečanje pritegnila največ udeležencev, saj je obravnavala sodelovanje izvajalcev TVU z resorji na državni ravni in možnosti za prijave na razpise ministrstev in drugih vladnih služb za pridobitev denarne podpore izobraževalnim in promocijskim projektom (prispevek objavljamo posebej).

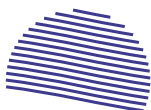
O vprašanju, kako do denarja za izvedbo TVU, je govoril tudi “človek iz prakse”, Bojan Žnidaršič (Vitra Center za uravnotežen razvoj Cerknica), ki deluje na območju petnajstih občin v “deželi suhe robe”. Za uspešno delo se mu zdijo potrebni štirje elementi: ideje, čas, ljudje in seveda denar. Da bi zagotovili četrti element, je potrebno stalno spremljanje objav v Uradnem listu RS, in sicer – kot pravi temu Žnidaršič – “z mislečim očesom”! Poleg tega je dobro, če spremljamo potrebe v svojem okolju, jih po možnosti sooblikujemo in se vključujemo v občinske projekte. Denar je na razpolago tudi v mednarodnih vodah, seveda pa ga je treba znati “pobrati”. Naučiti se bo treba ustrezno predstavljati svoje projekte ter pridobivati prijavnice in garancije. Iz mednarodnih skladov je mogoče dobiti sredstva tudi za širitev povezovanja ob meji, posebno če sodelujeta obe strani. Za ta namen bo treba preučiti projekte in “filozofijo” Evropske unije, sicer prijav ne bomo znali ustrezno uglasiti! Usmeriti se bo treba tudi v večje, strateško povezovanje med izobraževanjem in podjetništvom (tako po vsebini prireditev kot iz potreb po sponzoriranju). Tudi tu pa se bo treba še marsičesa naučiti, saj je težko doseči želeni odziv. Da bi nas partner lahko razumel, si moramo zanj vzeti čas. Potrebna je torej individualna animacija (kar ni naslovljeno na osebo, roma v koš!) in izvedba, ki je v obojestransko korist.

Tako se je na srečanju izoblikovala pobuda, naslovljena na Andragoški center in Ministrstvo za šolstvo (na srečanju ga je zastopal mag. Jože Miklavc, vodja Sektorja za izobraževanje odraslih), da se pripravi program in zagotovijo sredstva za usposabljanje koordinatorjev in izvajalcev TVU, da bodo znali spremljati razpise in se odzivati nanje, da se bodo naučili ustrezno predstaviti svoje ideje in znanje in s tem pritegniti sredstva, ki jih je na voljo več, kot se na prvi pogled zdi. Izkušeni so navrgli še tole zanimivo misel: “Izhajati moramo iz prepičanja, da smo bogati – med drugim tudi v znanju.”

Sledila je kratka predstavitev izhodišč za Teden vseživljenjskega učenja 2001, ki jih je pripravila mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Olga Drogenik pa je povzela najpomembnejše izkušnje TVU 2000.

Obiskovalcem srečanja je bila namenjena priložnostna razstava promocijskega gradiva, ki so ga izvajalci priložili svojim poročilom o izvedbi Tedna, slovesno razpoloženje pa je spodbudil nastop moškega kvarteta Zvok, ki je poleg veselo, predpraznično ubranih pesmi zapel tudi *Pod oknom*, s katero je počastil 200. obletnico rojstva pesnika dr. Franceta Prešerna. Po uradnem delu programa so se zbrani zadržali v partnerskem pogovoru in sproščenem druženju.

Slavica Borka Kucler, ACS

Razpisi ministrstev bodo letos izšli nekoliko pozneje

Kako do denarnih sredstev za TVU?

Andragoški center Slovenije se je že v lanskem letu obvezal, da bo spremljal razpise različnih ministrstev in jih poskušal sooblikovati tako, da se bodo nanje lahko prijavljali tudi organizatorji Tedna vseživljenjskega učenja. Najnovejša informacija, ki smo jo z ministrstev v zvezi s tem dobili, je ta, da bodo letošnji razpisi izšli nekoliko pozneje kot običajno – vsekakor ne pred mesecem majem. Razlog je ta, da bo državni proračun sprejet šele konec marca, količina sredstev, ki jih bodo ministrstva razporedila za določene namene, pa bo znana še nekoliko pozneje. V skladu s tem bodo seveda preoblikovani tudi razpisi.

Že pred lanskim TVU smo v Andragoškem centru Slovenije dajali pobude na različna ministrstva za sodelovanje v TVU, in sicer na dva načina: da bi ministrstva sama spodbudila svoje mreže organizacij za sodelovanje v Tednu in pa da bi te prireditve tudi sofinancirala. Z večine ministrstev smo dobili odgovor, da so vsa sredstva, ki so bila razpisana za namen izobraževanja, že pošla in da naj v naslednjem letu spremljamo razpise.

Potem smo ugotovili, da sofinanciranje prireditev TVU, ki potekajo na terenu, dosežemo le tako, da vplivamo na oblikovanje razpisov, da bodo vsebovala postavko “promocija vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih” in da bo tudi razpisna dokumentacija oblikovana tako, da se bodo prireditelji TVU lahko prijavi.

Za ta namen smo pregledali obstoječe nacionalne programe z različnih področij – večina teh programov vsebuje besedilo, ki se nanaša tudi na izobraževanje, ozaveščanje, informiranje ... in podobno. (npr. nacionalni program socialnega varstva, nacionalni program za varstvo okolja, zdravstvenega varstva, varovanja potrošnikov ...). Pri pobudah, ki jih bomo dajali na ministrstva, se bomo seveda sklicevali tudi na te nacionalne programe.

Pregledali pa smo tudi razpise, ki so izšli za leto 2000, da bi ugotovili, v katere od njih bi bilo možno vstaviti besedilo o promociji vseživljenjskega učenja. Ugotovili smo, da je bilo kar precej teh razpisov oblikovanih tako, da bi se s svojimi programi in prireditvami nanje lahko prijavi tudi tisti, ki organizirate TVU. Na primer:

- razpis Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje izobraževalnih, ozaveščevalnih in informativno-komunikacijskih dejavnosti v zvezi z okoljem in prostorom;
- ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – razpis za sofinanciranje programov strokovnega dela in prireditev, ki jih izvajajo stanovska in interesna združenja kmetijskih pridelovalcev;
- Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti: za financiranje in sofinanciranje kulturnih programov in projektov s področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti za leto 2000;
- Ministrstvo za kulturo: za financiranje in sofinanciranje kulturnih programov in projektov;
- Ministrstvo za šolstvo in šport: za sofinanciranje izobraževanja odraslih (vsebuje tudi infrastrukturne dejavnosti);
- Urad Vlade za informiranje: za sofinanciranje informativno-komunikacijskih in izobraževalnih dejavnosti nevladnih neprofitnih organizacij v zvezi z EU in slovenskim vključevanjem v EU.

Ključno vprašanje pri tem je, kako je oblikovana razpisna dokumentacija. Tega seveda še ne vemo, pri sodelovanju z ministrstvi pa bomo imeli v mislih predvsem to vprašanje.

Na razpise si bomo prizadevali vplivati v dveh smereh. Najprej želimo, da bi ministrstva sofinancirala promocijo vseživljenjskega učenja prek javnih medijev. Izobraževanje je namreč z vidika trženja medijskih programov (za zdaj še) nezanimivo in uredniki in novinarji ob še tako dobrih lastnih idejah in predlogih, ki jih mi dajemo, ne morejo prodreti, če jih marketing pri tem ovira. Menim, da je obveščanje in poročanje v javnih medijih o TVU doseglo raven, ki jo bo težko preseči. Zato bomo po zgledu lanskoletnega razpisa kulturnega ministrstva poskušali doseči, da bo tudi v drugih razpisih vsebovana postavka za “posredovanje izobraževalnih dogodkov in promocijo vseživljenjskega učenja prek javnih medijev”.

Druga smer, v kateri si prizadevamo in vas verjetno tudi bolj zanima, pa je tista, ki zadeva prireditev na krajevni ravni. Razpisi naj bi v tem primeru vsebovali tudi postavko “promocija programov in projektov vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih”. Prednost pri tem bodo imeli projekti, ki bodo zasnovani v smislu povezovanja območij in tudi različnih organizacij. To je v skladu z našim načrtom oblikovanja območnih, regionalnih središč oziroma koordinatorjev TVU.

O razpisih vas bomo redno obveščali v Novičkah in v internetu.

Mag. Maja Korošak, ACS

S POTI

Z delovnega sestanka držav srednje in južne Evrope Možnosti sodelovanja so številne

Na povabilo organizacije Arbeit und Leben sem se udeležila delovnega sestanka, ki je bil namenjen državam srednje in južne Evrope *Sodelovanje v južni in vzhodni Evropi (South-Eastern-European Cooperation)*. Sestanek je potekal v Mainzu od 1. do 4. decembra 2000, navzočih pa je bilo 27 udeležencev iz 9 držav (Avstrija, Bolgarija, Ciper, Francija, Grčija, Makedonija, Nemčija, Slovaška in Slovenija). Organizatorica je bila nemška organizacija (mreža izobraževalnih ustanov) Arbeit und Leben. Gre za izobraževalno združenje z zanimivim poslanstvom: razviti izobraževanje, ki pripomore k višji kakovosti dela in življenja, večji socialni pravičnosti, demokratični kulturi ter delovni participaciji. Zaradi takega koncepta jo je vsebinsko, strokovno in finančno podprla Zveza nemških sindikatov, ki sodelujejo tudi pri načrtovanju in izpeljavi izobraževanja.

Mrežo izobraževalnih ustanov Arbeit und Leben sestavljajo organizacije na deželni ravni, razpršene so po vsej Nemčiji, obstaja pa tudi federalno telo, ki usklajuje dejavnosti posameznih enot in oblikuje strategijo ter enoten način delovanja. Ustanova ponuja programe splošnega, poklicnega izobraževanja in programe za zadovoljevanje osebnih izobraževalnih potreb zaposlenih in brezposelnih, to pa gotovo pripomore k razvoju kulture vseživljenjske učenja ter t. i. novi demokraciji. Arbeit und Leben posebej spodbuja tudi politično ozaveščanje odraslih, predvsem manj izobraženih, in jim skuša pomagati, da se čim bolj vključujejo v družbene procese in dejavnosti civilne družbe. Posebno pozornost namenjajo mlajšim odraslim, ki so zaradi specifičnih življenjskih in delovnih razmer pogosto družbeno deprivilegirani ali zapostavljeni. Kot uveljavljena mednarodna ustanova pa Arbeit und Leben sodeluje tudi pri oblikovanju in izvajanju mnogih evropskih programov in srečanj, med katerimi je bilo tudi zadnje.

Temeljni cilj tega srečanja je bil izmenjava izkušenj, razvoj skupnih dejavnosti in projektov na področju izobraževanja odraslih.

Plenarni del je vodil glavni organizator konference, dr. Michael Knauf, ki je spretno usmerjal delo k uresničevanju postavljenih ciljev. Skupinsko delo pa je steklo v dveh delovnih skupinah: prva je bila namenjena splošnemu sindikalnemu izobraževanju in druga poklicnemu izobraževanju in izobraževanju za potrebe dela.

Prvi dan sestanka je bil namenjen predstavitvi stanja izobraževanja odraslih v sodelujočih državah, kratki predstavitvi ustanov, od koder so prišli udeleženci omenjenih držav, ter dejavnosti njihovih institucij na področju izobraževanja odraslih.

Drugi dan je v sklopu posameznih delovnih skupin stekel pogovor o možnostih sodelovanja pri skupnih projektih in programih EU, predvsem pa pri programih LEONARDO, Comenius in Socrates. V tem sklopu so bile posebej izpostavljene naslednje teme:

- splošno in politično izobraževanje odraslih v posameznih deželah;
- razvoj sindikalnega izobraževanja;
- razvoj poklicnega izobraževanja.

Zadnji dan smo imeli možnost povzeti izkušnje, ugotovitve in predloge o bodočem sodelovanju pri mednarodnih projektih. Delo je vsebinsko dopolnil državni sekretar Ministrstva za mladino, družino in kulturo, ki je pojasnil decentralizirani pristop, edini sprejemljiv v tej državi, in uresničevanje izobraževalnih iniciativ.

Kljub razmeroma kratkemu trajanju smo imeli v štiridnevnem intenzivnem delu možnost spoznati zanimivo nemško izobraževalno organizacijo Arbeit und Leben, ki spodbuja in podpira formalno, predvsem pa neformalno izobraževanje v tej državi. Ta pristop daje, sicer dokaj formalno oblikovanemu nemškemu sistemu izobraževanja zaposlenih in brezposelnih neko novo kakovost in pomen ter dopolnjuje vsakdanjo prakso v izobraževanju odraslih. Hkrati je ta organizacija močno sindikalno angažirana in tako lahko služi kot zgled, saj vemo, da je to v Sloveniji predmet številnih kritik. V tem smislu bi bilo sodelovanje in širše navezovanje stikov z ustanovo Arbeit und Leben več kot dobrodošlo.

Mag. Jasmina Mirčeva, ACS

PRIPRAVLJAMO/PRIPRAVLJAJO

Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

Če ne deluje kladivo, poskusite z NLP!

Vse, ki vas to področje zanima, **vabimo** na uvodno predstavitev programa **PRAKTIK NLP**, ki bo v **petek, 23. februarja 2001, ob 11. uri** v Andragoškem centru, Šmartinska 134 a.

Ko gre za upravljanje s seboj, svojimi notranjimi viri, za učenje, svetovanje in odnose z drugimi, je NLP (nevrolingvistično programiranje) eno najučinkovitejših orodij. Spoznajte ga skupaj s tistimi, ki ga že uporabljajo, da se boste lažje odločili za izobraževanje.

Predstavitve bodo vodili Nada Mulej ter drugi mojstri in praktiki NLP. Srečanje bo trajalo do 14. ure. Prosimo vas, da svojo udeležbo na srečanju potrdite najkasneje do 16. februarja na tel. 01 5842 571, ga. Zdenka Birman Forjanič, lahko tudi po faksu 01 5245 881.

PONUJAMO/PONUJAJO VAM

Vabilo na delavnico za praktika NLP Razvoj posameznika in njegovih sposobnosti za učinkovito komunikacijo v procesih svetovanja in učenja

“Ali potrebujete princesin poljub, da odkrijete kraljevsko v sebi?”

Ste tudi vi med tistimi posamezniki, ki ste se odločili, da boste v letu 2001 storili kaj za svoj strokovni in osebni razvoj? Če ste odločeni, da nekaj naredite zase, potem vam v Andragoškem centru ponujamo priložnost, da to tudi uresničite.

- Predstavljajte si, kako bi se spremenilo vaše življenje, če bi znali biti vedno navdušeni, motivirani, vztrajni in samozavestni v neprijetnih situacijah, hkrati pa senzibilni za dogodke in ljudi okrog sebe ter odprti za vse čudeže življenja.
- Kako bi bilo, če bi lahko ohranili, “konzervirali” čudovite trenutke življenja in znali vedno črpati moč iz njih, ko bi jo potrebovali, hkrati pa se odmaknili od neprijetnih izkušenj in se iz njih učili za prihodnost?
- Kako bi se počutili, če bi vedno imeli jasno predstavo o tem, kaj hočete, kako boste to dosegli in kakšen bo vaš vpliv na druge ljudi?

Kakšne sposobnosti imajo ljudje, ki so uspešni in se znajo dobro sporazumevati z drugimi? Kako bolje spoznati svojo osebnost in prebuditi skrite notranje vire moči? S takimi vprašanji se nenehno srečujemo vsi, ki delamo z ljudmi. Strokovnjaki pri nas in v svetu te probleme zelo učinkovito rešujejo s pomočjo nevrolingvističnega programiranja - NLP.

KAJ JE NLP?

NLP je študij odličnosti in ena najučinkovitejših metod za razširitev in spreminjanje človekovega zaznavanja, vedenja, mišljenja, učenja in sporazumevanja. Preprosteje rečeno: NLP je tisto, kar počnemo, kadar nam gre dobro in kadar se v medosebnih odnosih počutijo dobro tudi drugi.

Uporabljajo ga menedžerji (za spodbujanje ustvarjalnosti, za oblikovanje identitete podjetij, za boljše odnose med zaposlenimi in odkrivanje potencialov posameznika), učitelji in izobraževalci odraslih (obvladovanje strahu pred šolo, učne težave, motivacija, oblikovanje boljših strategij učenja), zdravniki, svetovalci in terapevti (na psihološkem in socialnem področju).

KAJ LAHKO PRIDOBITE Z NLP NA VAŠEM PODROČJU DELA?

Ker delate z ljudmi, se boste najprej naučili prepoznavati in upravljati z njihovo različnostjo v zaznavanju, mišljenju in vedenju. Razširili boste svoje zaznavne sposobnosti in spoznali učinkovite metode za posredovanje znanja. Naučili se boste uporabljati pozitiven vpliv namesto moči in s tem boste postajali vedno boljši.

Z NLP pridobimo nove strategije zaznavanja, učenja, poučevanja, motiviranja oz. spodbujanja, pozitivno spremenimo moteče vedenje, negativne izkušnje, omejujoča prepričanja, itd. Osnovno načelo NLP je, da se ljudje učimo iz izkušenj, zato je cilj urjenja odkriti in doživeti nove izkušnje, resnične ali samo v predstavah - tako namreč poteka učenje v možganih.

Z NLP se boste naučili:

- oblikovati smiselne cilje zase in za pomoč drugim;
- vzpostaviti dober stik in zaupanje;
- učinkovito uporabiti jezik in govorico telesa;
- uporabljati nezavedne izkušnje in sposobnosti;
- razumeti vzorce mišljenja in vedenja;
- odpraviti stres, strah in pritisk;
- najti rešitve za probleme in konflikte;
- izboljšati samozavest in samospoštovanje;
- prožno komunicirati in se odzivati v različnih okoliščinah in vlogah.

V Andragoškem centru RS smo zato pripravili niz tridnevnih treningov v obliki učnih delavnic (6 modulov). Od leta 1994, odkar program izvajamo, se je v usposabljanje vključilo več kot 350 udeležencev, od tega jih je več kot polovica končalo izobraževanje in pridobilo naziv praktik NLP.

Praktik NLP je stopnja izobraževanja, ki posamezniku omogoča uporabo modelov in tehnik NLP pri njegovem osebnem razvoju in v poklicnem delu, ne omogoča pa še nadalj-

njega posredovanja znanja o NLP ali samostojnega svetovalnega dela. Celotno izobraževanje, skupaj z uvodnim delom, traja 18 dni (6 x 3 dni). Gre za daljše izobraževanje in zavedamo se, da morate svoje aktivnosti planirati. Zato smo vse termine izobraževanja pripravili že zdaj in vam jih lahko posredujemo:

P0 – uvodni del 5. do 7. marec 2001:	STRATEŠKA KOMUNIKACIJA IN UPRAVLJANJE S SAMIM SEBOJ
P1 – 7. do 9. maj 2001:	UPRAVLJANJE Z NOTRANJIMI VIRI
P2 – 2. do 4. julij 2001:	SVETOVANJE
P3 – 5. do 7. september 2001:	GENERATIVNE TEHNIKE SPREMINJANJA
P4 – 24. do 26. oktober 2001:	JEZIK
P5 – zaključek: 10. do 12. december 2001:	TRANS-FORMACIJA

Izobraževanje vodi prof. Nada Mulej, mednarodno potrjena trenerka NLP, dva sklopa izobraževanja pa vodijo potrjene tuje trenerke, tako da udeleženci spoznate različne načine vodenja in različne trenerje. Udeleženci ob koncu (ob uspešno opravljenem testiranju in svetovalnem razgovoru) dobite mednarodno veljaven certifikat.

Vabimo vas torej, da se nam pridružite in se udeležite uvodnega dela seminarja, ki bo potekal v **Andragoškem centru, Šmartinska 134a, in sicer od 5. do 7. marca 2001**, med 9. in 16. uro, zadnji dan do 15. ure. Program bo izvajala prof. Nada Mulej.

Celoten, 18-dnevni program obsega 192 ur. Od tega je delavniškega dela 144 ur, 48 ur pa je namenjenih samostojnemu študiju temeljne literature s tega področja, individualnemu delu pri pripravi seminarских nalog, skupnim in individualnim konzultacijam ter mesečnim srečanjem NLP.

Kotizacija za uvodno, tridnevno delavnico znaša 30.000,00 SIT in jo boste poravnali na podlagi računa. Med dosedanjimi udeleženci programa je kar veliko samoplačnikov, ki so si zaradi dobrih vsebin in metod dela sami financirali izobraževanje.

Prosimo vas, da **izpolnjeno prijavnico pošljete najkasneje do petka, 16. februarja 2001**, v Andragoški center RS, Šmartinska 134a.

Za vse dodatne informacije nas lahko pokličete na tel. 01 5842 571, ga. Zdenka Birman Forjanič. Z veseljem vam jih bomo posredovali.

Da pa bo vaša odločitev še lažja, **vas vabimo na brezplačno predstavitev** programa ki bo **23. februarja ob 11. uri**. Trenerka NLP Nada Mulej bo skupaj z drugimi praktiki in mojstri NLP, ki so že zaključili izobraževanje pri nas, demonstrirala konkretno uporabo metode na različnih področjih: v učenju in poučevanju, svetovanju, osebnostni rasti in upravljanju s seboj, nastopanju in timskem delu. Obljubljamo, da vam bomo pokazali komunikacijo in učenje, ob katerih se vam bodo zasvetile oči in ob katerih se boste ob odhodu vprašali: “Katere zaklade v sebi in ljudeh bom raziskal(-a) zdaj?”

Srečanje bo predvidoma trajalo do 14. ure. **Prosimo vas, da svojo udeležbo potrdite na tel. 01 5842 571, najkasneje do petka, 16. februarja**, Zdenka Birman-Forjanič, lahko tudi po faksu: 01 5245 881.

Zdenka Birman Forjanič, ACS

OBVESTILA

Pripravljamo posvet

Kakovost v srednješolskem izobraževanju odraslih

Andragoški center Slovenije organizira strokovni posvet, ki bo namenjen **kakovosti v srednješolskem izobraževanju odraslih**. Potekal bo **6. in 7. marca 2001** v Portorožu in je namenjen direktorjem, ravnateljem izobraževalnih organizacij ter vodjem izobraževanja odraslih v srednjih šolah.

Na posvetu nas bodo zanimali kazalci kakovosti v srednješolskem izobraževanju odraslih ter zagotavljanje in razvoj kakovosti. Plenarnemu delu bo sledilo delo v šestih skupinah:

1. skupina: Učinki izobraževanja
2. skupina: Dejavniki kakovosti izobraževalnega procesa
3. skupina: Kakovost dela z udeleženci
4. skupina: Kaj odlikuje dobrega učitelja
5. skupina: Kakovost sodelovanja šole z okoljem
6. skupina: Kakovost vodenja in upravljanja izobraževanja odraslih

Vabilo na posvet z natančnim programom in prijavnico za udeležbo boste prejeli v drugi polovici februarja.

Vljudno vabljeni!

Pripravljalni odbor posveta

POSVETI, KONFERENCE

ESREA

Konferenca mreže za vprašanja spolov

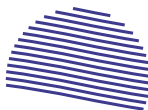
Ženeva, 5. do 8. april 2001

Temeljni namen konference je premisliti osrednjo vlogo spola v teoriji, raziskovanju, praksi učenja in izobraževanja odraslih ter umestiti te procese znotraj družbenih in kulturnih praks, vključno s to na delovnem mestu. Organizatorji želijo spodbuditi razpravo o moškosti in učenju, še posebno v zvezi z racionalnostjo in emocionalnostjo v učenju, vključno z upravljanjem kulturnih sprememb in osebnih prehodov.

Konferenca bo sestavljena iz plenarnega dela in delavnic. Zaželeni so prispevki na tri ključne teme:

- spolno zaznamovano učenje;
- spolno zaznamovano delo in učenje;
- moškost v krizi? Posledice za učenje in izobraževanje.

Informacije in prijave: www.unige.ch/fapse/SSE/activite/gender
ali barbara.merrill@warwick.ac.uk

Program Konference EURES

Spremembe na trgu dela, nezaposlenost in državljanstvo v Evropi

Helsinki, 20. do 25. april 2001

Konference EURES so program Evropskega znanstvenega sklada, ki ga financira Evropska komisija. Konference največkrat potekajo v državah Evropske zveze in pridruženih članicah. Namen tokratne je zbrati znanstvenike s področja družboslovja, ki raziskujejo trg delovne sile in brezposelnost v Evropi.

Konferenca bo osredotočena na spremembe na trgu delovne sile in zaposlovalno politiko v Evropi ter na to, kako te spremembe vplivajo na negotovost na trgu delovne sile in na prehode. Urejanje socialnih zadev se v evropskih državah razlikuje na načine, ki imajo lahko pomembne posledice za to, kako se posameznik sooča z nezaposlenostjo. Na konferenci bo močan poudarek na primerjalnem raziskovanju in udeleženci bodo poskušali oblikovati širšo predstavo o razlikah v socialnem urejanju. Iskali bodo odgovore na vprašanje, na kakšen način in koliko socialno urejanje vpliva na oblikovanje novih delovnih mest, odnos do dela, grožnjo revščine in zdravje nezaposlenih ter posledice za družino in socialno mrežo.

Več informacij: www.esf.org/euresco

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure.

Vabljeni

Clarke, Alan: Evaluation research :

an introduction to principles, methods and practice. . London ; Thousand Oaks ; New Delhi: Sage, 1999. 216 str.

The culture of violence

/ ed. by Kumar Rupesinghe and Marcial Rubio C. Tokyo ; New York ; Paris : United Nations University Press, 1994. 292 str.

The economics and financing of adult learning :

report of CONFINTEA V / ed. by Madhu Singh. Hamburg : Institute for Education (UIE), 1999. 109 str. Dostopno tudi na <http://www.unesco.org/education/uie/confintea/pdf/finance.pdf>

Education for human rights :

an international perspective / Douglas Ray ... (et al.). Geneva : Unesco International Bureau of Education, 1994. 304 str. (Studies in comparative education)

Educational research :

current issues / ed. by Martyn Hammersley. London : Paul Chapman, 1993. 242 str.

European trends in the development of occupations and qualifications. Vol. 2, Findings of research, studies and analyses for policy and practice

/ Burkart Sellin, ed.. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1999. 364 str. (CEDEFOP reference document)

Fingeret, Hanna Arlene; Drennon, Cassandra: Literacy for life :

adult learners, new practices. New York ; London : Teachers College, Columbia University, 1997. 127 str.

First report on the implementation of the National Plan of Action for Adult Learning.
Gaborone (Bocvana) : Botswana National Commission for Unesco, 2000. 11 str.

Forward planning in education in the Member States of the European Union :
results of the EURYDICE survey. Brussels : EURYDICE, 1999. 74 str.

Fountain, Susan: Education for development :
a teacher's resource for global learning. Portsmouth : Heineman, 1995. 318 str.

Gateway to education : Socrates :
European Community action programme in the field of education (2000-2006). Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 11 str.

Graduate prospects in a changing society
/ ed. by Anne Holden Ronning and Mary-Louise Kearney. Paris : Unesco Publishing, 1998. 397 str.

Haddad, Wadi D.: Education policy-planning process :
an applied framework. Paris : Unesco International Institute for Educational Planning, 1995. 94 str. (Fundamentals of educational planning ; 51)

Holland, Chris: Literacy and the new work order :
an international literature review. Leicester : NIACE, 1998. 138 str.

Izard, John: Assessing learning achievement.
Paris : Unesco Publishing, 1992. 47 str. (Educational studies and documents ; 60)

Knox, Alan B.: Evaluating adult and continuing education.
Columbus : ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education, The Ohio State University, 1998. 54 str. (Information series ; No. 375). Dostopno tudi na http://www.ericacve.org/mp_knox_01.asp

Language - mobility - identity :
contemporary issues for adult education in Europe / Agnieszka Bron, Michael Schemmann, eds. Münster ; Hamburg ; London : Lit, 2000. 235 str. (Bochum studies in international adult education ; vol. 1)

Lawson, K.H.: Philosophical issues in the education of adults.
Nottingham : Continuing Education Press, University of Nottingham, 1998. 147 str.

Lifelong learning and experience :
papers and perspectives of the 1st International Summer School of the Graduate School

in Lifelong Learning. Roskilde : Roskilde University : Danish Research Academy, 1999. 2. zv., 640 str.

Matthews, Andrew: Bodi srečen z ljudmi.

Žalec : Sledi, 2000. 146 str.

McGivney, Veronica: Working with excluded groups :

guidelines on good practice for providers and policy-makers in working with groups under-represented in adult learning. Leicester : NIACE, 2000. 26 str.

McGivney, Veronica: Develop the worker: develop the business :

a guide for smaller businesses. Leicester : NIACE, 1997. 100 str.

Merton, Bryan; Parrott, Allen: Only connect :

successful practice in educational work with disaffected young adults. Leicester : NIACE, 1999. 74 str.

Miglič, Gozdana: Vrednotenje uspešnosti usposabljanja in izpopolnjevanja v upravi.

Ljubljana : Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, 2000. 103 str.

Mirčeva, Jasmina: Organiziranost izobraževanja v slovenskem gospodarstvu.

Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2000. 207 str. (Zbirka Študije in raziskave ; 9)

Moser, Claus: A fresh start : improving literacy and numeracy :

the report of the working group chaired by Sir Claus Moser. Sudbury : Department for Education and Employment (DfEE) Publications, 1999. 108 str. Prilogi: Summary and recommendations; Better basic skills (zgibanka)

Možina, Tanja; Mali, Darko: Zaključno poročilo o spremljanju poskusnega izpeljevanja in evalvaciji programa višjega strokovnega izobraževanja Gostinstvo - odrasli.

Ljubljana : Andragoški center Slovenije ; Center RS za poklicno izobraževanje, 2000. 73 str.

National plan of action for adult learning.

Gaborone (Bocvana) : Botswana National Commission for Unesco, 1999. 8 str.

Owen, John M.: Program evaluation :

forms and approaches. London ; Thousand Oaks ; New Delhi: Sage, 1999. 312 str.

Pedagoški programi v slovenskih muzejih in galerijah.

Ljubljana : Pedagoška sekcija pri Skupnosti muzejev Slovenije, 1999. 84 str.

Perry, Walter: Open university :

a personal account by the first vice-chancellor. Milton Keynes : The Open University Press, 1976. 298 str.

Peters, Otto: Learning and teaching in distance education :

analyses and interpretations from an international perspective. London : Kogan Page, 1998. 248 str. (Open and distance learning series)

Politische Erwachsenenbildung :

ein Handbuch zu Grundlagen und Praxisfeldern. Bonn : Bundeszentrale für politische Bildung, 1999. 367 str.

Prispevki k zgodovini izobraževanja odraslih : (1774-1918) : poročilo o raziskavi

/ uredil Jurij Jug. Kranj : Moderna organizacija, 2000. 492 str. (Zbirka zgodovina izobraževanja odraslih ; zv. 10)

Pukaine, Inese; Rudzate, Irena; Paeglite, Inta: The role of the social partners in the development of vocational education in Latvia :

a report on a case study carried out on request of European Training Foundation. Riga : Academic Information Centre, Latvian ENIC/NARIC and Latvian National Observatory, 1998. 20 str.

The pursuit of literacy :

twelve case-studies of award-winning programmes. Paris : Unesco Publishing, 1999. 76 str. (Educational studies and documents ; 67)

Ramina, Baiba; Rauhvargers, Andrejs; Martuzans, Bruno: Vocational education in Latvia :

national report to the European Training Foundation. Riga : Academic Information Centre, Latvian National Observatory, 1999. 48 str.

Report of the International Forum on Greater Accessibility of Adult Learning Through New Technologies - but how?.

Hamburg : Unesco Institute for Education (UIE) ; Hull : Office of Learning Technologies (OLT), Human Resources Development Canada, 1998. 33 str. Dostopno tudi na <http://www.unesco.org/education/ue/pdf/Accesseng.pdf>

Rogers, Alan: Teaching adults.

2nd ed. Ballmoor : Open University Press, 1996. 249 str.

Rubin, Dorothy: Power vocabulary :

basic word strategies for adults. New Jersey : Regents/Prentice-Hall, 1992-1993. 5 zv., 122, 122, 122, 118, 120. (Cambridge adult education)

Russell, Russ: Vocational qualifications in Europe :

a guide. Weston-super-Mare : EETAS, 1993. 60 str.

SCŪTREA conference proceedings 1970-1997

(Elektronski vir). London : Centre for Extra-Mural Studies, Birkbeck College, University of London, 199?. 1 CD-ROM

Shaw, Ian: Qualitative evaluation.

London ; Thousand Oaks ; New Delhi: Sage, 1999. 226 str.

Silverman, David: Interpreting qualitative data :

methods for analysing talk, text and interpretation. London ; Thousand Oaks ; New Delhi : Sage, 1999 ©1993. 224 str.

Social research :

philosophy, politics and practice / ed. by Matyn Hammersley. London ; Thousand Oaks ; New Delhi : Sage, 1999 ©1993. 242 str.

Socialno partnerstvo v poklicnem in strokovnem izobraževanju v Sloveniji

/ pripravili: Janez Dekleva ... (et. al.); uredila: Mišo Palandačič, Bojana Sever. Ljubljana : Nacionalni observatorij Slovenije za poklicno izobraževanje in usposabljanje, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, 2000. 71 str.

Sutcliffe, Jeannie: Access and inclusion :

developing education for carers across agencies. Leicester : NIACE, 2000. 61 str.

Tedesco, Juan Carlos: The new educational pact :

education, competitiveness and citizenship in modern society. Geneva : Unesco International Bureau of Education, 1997. 115 str. (Studies in comparative education)

Towards the learning region :

education and regional innovation in the European Union and the United States / Barry Nyhan, Graham Attwell and Ludger Deitmer, eds. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1999. 155 str. (CEDEFOP reference document)

Velis, Jean-Pierre: Through a glass, darkly :

functional illiteracy in industrialized countries. Paris : Unesco, 1990. 137 str.

Programoteka ACS na spletni strani **www.acs.si/programoteka**

Na spletnih straneh ACS objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

na spletni strani www.acs.si/izobrazevanje

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2000/2001

- * programi temeljnega andragoškega usposabljanja
- * programi za razvojne in druge projekte ACS
- * specializirani izobraževalni programi
- * strokovna, informativna in izobraževalna srečanja

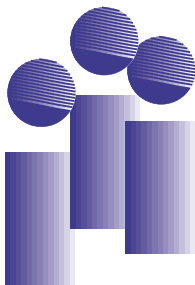
Izobraževanje odraslih:

izvajalci in programi

več tisoč izobraževalnih programov, organizacije po vsej Sloveniji

Na voljo:

- * Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana
- * Knjižnice: knjiga + CD-rom
- * na spletni strani: www.acs.si/pregled

na spletni strani www.acs.si

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

